

NAGRODY EKOLOGICZNE UE

Wprowadzenie ogólne

Wzrost produkcji ekologicznej znacznie przyczynia się do ograniczenia stosowania nawozów chemicznych, pestycydów oraz środków przeciwdrobnoustrojowych, a tym samym pozytywnie wpływa na klimat, środowisko, różnorodność biologiczną i dobrostan zwierząt. W związku z tym produkcja ekologiczna odgrywa kluczową rolę w osiągnięciu celów Europejskiego Zielonego Ładu, strategii „Od pola do stołu” oraz unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności. Dlatego też Komisja wyznaczyła cel dotyczący zwiększenia do 2030 r. do 25 proc. gruntów rolnych UE, które zostaną objęte rolnictwem ekologicznym, a także znaczny wzrost akwakultury ekologicznej.

Aby wesprzeć realizację tego celu, w marcu 2021 r. Komisja przyjęła plan działania dotyczący rozwoju produkcji ekologicznej¹. Zgodnie z tym planem, aby pobudzić produkcję ekologiczną, należy zwiększyć popyt konsumpcyjny na produkty ekologiczne. Wymaga to między innymi zwiększenia świadomości społecznej na temat produkcji ekologicznej: czym się charakteryzuje i jakie przynosi korzyści. W tym celu w planie działania przewidziano organizowanie corocznych nagród za doskonałe wyniki w tworzeniu ekologicznego łańcucha wartości. Po raz trzeci nagrody te zostaną przyznane w 2024 r.

Kliknij [tutaj](#), aby zobaczyć laureatów konkursu o nagrody ekologiczne w 2023 r.

Zaplanowano przyznanie ośmiu nagród w siedmiu kategoriach:

- Kategoria 1: Najlepsi rolnicy ekologiczni – kobieta i mężczyzna²
- Kategoria 2: Najlepszy region ekologiczny
- Kategoria 3: Najlepsze miasto ekologiczne
- Kategoria 4: Najlepszy *biookręg* ekologiczny
- Kategoria 5: Najlepsze MŚP przetwarzające żywność ekologiczną³
- Kategoria 6: Najlepszy sprzedawca detaliczny żywności ekologicznej
- Kategoria 7: Najlepsza restauracja ekologiczna / najlepszy ekologiczny dostawca usług gastronomicznych⁴

Nagrody te mają charakter niefinansowy i zostaną wręczone 23 września 2024 r., w Dniu Rolnictwa Ekologicznego w UE.

Wprowadzenie dotyczące zaproszenia do udziału w konkursie

- **Kategoria 1:** celem nagrody dla **Najlepszego rolnika ekologicznego** jest wyróżnienie rolnika (**jednej kobiety i jednego mężczyzny**) za doskonały, innowacyjny, zrównoważony i inspirujący

¹ Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów w sprawie planu działania dotyczącego rozwoju produkcji ekologicznej:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/ALL/?uri=CELEX%3A52021DC0141>

²Obejmuje rolnictwo i akwakulturę.

³W tym przetwórstwo produktów akwakultury ekologicznej.

⁴ Restauracja (działająca samodzielnie lub w ramach hotelu) lub inna placówka gastronomiczna (firma cateringowa lub stołówka).

projekt przynoszący rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.

- **Kategoria 2:** celem nagrody dla **Najlepszego regionu ekologicznego** jest wyróżnienie regionu za doskonały, innowacyjny, zrównoważony i inspirujący projekt przynoszący rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.
- **Kategoria 3:** celem nagrody dla **Najlepszego miasta ekologicznego** jest wyróżnienie miasta za doskonały, innowacyjny, zrównoważony i inspirujący projekt przynoszący rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.
- **Kategoria 4:** celem nagrody dla **Najlepszego biookręgu ekologicznego** jest wyróżnienie *biookręgu* za doskonały, innowacyjny, zrównoważony i inspirujący projekt przynoszący rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.
- **Kategoria 5:** celem nagrody dla **Najlepszego MŚP przetwarzającego żywność ekologiczną** jest wyróżnienie małego lub średniego przedsiębiorstwa (MŚP) przetwarzającego produkty ekologiczne za doskonały, innowacyjny, zrównoważony i inspirujący projekt przynoszący rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.
- **Kategoria 6:** celem nagrody dla **Najlepszego sprzedawcy detalicznego żywności ekologicznej** jest wyróżnienie detalisty spożywczego z sektora MŚP, który sprzedaje produkty ekologiczne i który opracował doskonały, innowacyjny, zrównoważony i inspirujący projekt przynoszący rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.
- **Kategoria 7:** celem nagrody dla **Najlepszej restauracji ekologicznej / najlepszego ekologicznego dostawcy usług gastronomicznych** jest wyróżnienie restauracji (działającej samodzielnie lub w ramach hotelu) lub dostawcy usług gastronomicznych (firmy cateringowej lub stołówki) z sektora MŚP, którzy w swoim menu proponują certyfikowane produkty ekologiczne i którzy opracowali doskonałe, innowacyjne, zrównoważone i inspirujące projekty przynoszące rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji i konsumpcji ekologicznej.

Kryteria kwalifikowalności i kryteria przyznania nagrody

1. Projekty zgłoszone do unijnych nagród ekologicznych powinny spełniać następujące kryteria kwalifikowalności:

a) Wszystkie informacje na temat tego, jak się zgłosić do udziału w konkursie w jednej z kategorii, są podane na tej stronie:

https://agriculture.ec.europa.eu/farming/organic-farming/organic-action-plan/eu-organic-awards_en?prefLang=pl

Zawiera ona linki do formularzy zgłoszeniowych online w poszczególnych kategoriach. Termin nadsyłania zgłoszeń upływa **12 maja 2024 r. o godz. 23:59:59 czas letni środkowoeuropejski**.

b) Zgłoszenie należy sporządzić w jednym z języków urzędowych UE.

c) Zgłoszenia mogą nadsyłać tylko osoby prawne lub fizyczne mające siedzibę lub miejsce zamieszkania w jednym z 27 państw członkowskich UE.

d) Zgłoszony projekt musi być realizowany w UE i musi wyraźnie odnosić się do **jednej** z siedmiu kategorii konkursowych / ośmiu nagród. Jeden projekt można zgłosić tylko w ramach jednej kategorii/nagrody.

Każdy uczestnik konkursu może ubiegać się wyłącznie o **jedną nagrodę**. Maksymalnie można wysłać jedno zgłoszenie na nagrodę.

e) Zwycięzcy poprzednich edycji konkursu nie mogą ponownie zgłosić się do edycji konkursu z 2024 r. Finaliści poprzednich edycji konkursu, którzy nie otrzymali żadnego wyróżnienia, mogą ponownie zgłosić się do edycji konkursu z 2024 r.

f) Zgłoszony projekt powinien być już w pełni wdrożony bądź jego realizacja powinna być na tak zaawansowanym etapie, aby jury mogło go ocenić (tj. fizyczna realizacja projektu powinna być na takim etapie, aby możliwe było wykazanie, w jakim stopniu osiągnięto zamierzone cele).

g) Szczególne kryteria kwalifikowalności w każdej kategorii:

- **Najlepsi rolnicy ekologiczni – kobieta i mężczyzna:** certyfikowani zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848⁵.
- **Najlepszy region ekologiczny:** brak szczególnych kryteriów kwalifikowalności.
- **Najlepsze miasto ekologiczne:** brak szczególnych kryteriów kwalifikowalności. Jeżeli jednak miasto prowadzi jedno lub więcej gospodarstw lub sklepów ekologicznych, powinno przedstawić dowód uzyskania dla nich certyfikatów ekologicznych, które są ważne w momencie składania zgłoszenia.
- **Najlepszy biookręg ekologiczny:** *biookręg* to obszar geograficzny, na którym rolnicy, społeczeństwo, operatorzy turystyczni, stowarzyszenia i organy publiczne zawierają porozumienie o zrównoważonym zarządzaniu lokalnymi zasobami zgodnie z zasadami i praktykami produkcji ekologicznej.
- **Najlepsze MŚP przetwarzające żywność ekologiczną:** przedsiębiorstwo certyfikowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848, prowadzące w 100 proc. produkcję ekologiczną i zgodne z definicją MŚP⁶ (przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 250 osób, którego roczny obrót nie przekracza 50 mln euro lub którego bilans nie przekracza 43 mln euro). Spółdzielnie można uważać za przedsiębiorstwa. Przetwarzanie jest rozumiane zgodnie z definicją zawartą w rozporządzeniu (WE) nr 852/2004.⁷
- **Najlepszy sprzedawca detaliczny żywności ekologicznej:** przedsiębiorstwo certyfikowane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2018/848, oferujące w sprzedaży w 100 proc. certyfikowane

---

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/848 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie produkcji ekologicznej i znakowania produktów ekologicznych i uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 834/2007 (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32018R0848>).

⁶ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN>).

⁷ Definicje podane w art. 2 lit. m), n) i o) rozporządzenia (WE) nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych:

- m) „przetwarzanie” oznacza każde działanie, które znacznie zmienia produkt wyjściowy, w tym ogrzewanie, wędzenie, peklowanie, dojrzewanie, suszenie, marynowanie, ekstrakcję, wyciskanie lub połączenie tych procesów;
- n) „produkty nieprzetworzone” oznaczają środki spożywcze, które nie podlegają przetwarzaniu, i obejmują produkty, które zostały rozdzielone, podzielone na części, przecięte, pokrojone, pozbawione kości, rozdrobnione, oskórowane, skruszone, nacięte, wyczyszczone, przycięte, pozbawione łusek, zmielone, schłodzone, zamrożone, głęboko zamrożone lub rozmrożone;
- o) „produkty przetworzone” oznaczają środki spożywcze uzyskane w wyniku przetworzenia produktów nieprzetworzonych. Produkty te mogą zawierać składniki, które są niezbędne do ich wyprodukowania lub do nadania im specyficznego charakteru.

produkty ekologiczne (z wyłączeniem produktów niespożywczych lub produktów spożywczych, które nie są dostępne w wersji ekologicznej) i zgodne z definicją MŚP⁸ (przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 250 osób, którego roczny obrót nie przekracza 50 mln euro lub którego bilans nie przekracza 43 mln euro). Spółdzielnie można uważać za przedsiębiorstwa.

- **Najlepsza restauracja ekologiczna / najlepszy ekologiczny dostawca usług gastronomicznych:** przedsiębiorstwo proponujące w swoim menu w 100 proc. certyfikowane produkty ekologiczne, w miarę możliwości, i zgodne z definicją MŚP⁹ (przedsiębiorstwo zatrudniające mniej niż 250 osób, którego roczny obrót nie przekracza 50 mln euro lub którego bilans nie przekracza 43 mln euro). Spółdzielnie można uważać za przedsiębiorstwa.

2. Wszystkie zgłoszenia spełniające kryteria kwalifikowalności zostaną ocenione przez jury konkursu o nagrody ekologiczne UE na podstawie następujących horyzontalnych kryteriów przyznania nagrody:

- **Doskonałość:** warunkiem otrzymania nagrody jest opracowanie doskonałej inicjatywy, która przynosi rzeczywistą wartość dodaną w dziedzinie produkcji ekologicznej. Oznacza to, że projekt przynosi dobre rezultaty i ma pozytywny wpływ, biorąc pod uwagę jego zamierzone cele. Należy wykazać wpływ projektów na dany obszar i dane terytorium, a także udowodnić rezultaty osiągnięte pod względem pierwotnie określonych założeń i celów.
- **Innowacyjny charakter projektu w wybranej kategorii:** zgłoszone projekty nie mogą stanowić „zwykłego sposobu działania” (business as usual), lecz muszą się opierać na nowych podejściach, nowych metodach organizacyjnych lub muszą skutkować opracowaniem nowych (lub znacznie usprawnionych) lepszych rozwiązań w dziedzinie rolnictwa ekologicznego. Kryteria oceny stopnia innowacyjności w poszczególnych kategoriach opisano bardziej szczegółowo w specjalnych sekcjach dotyczących każdej kategorii.
- **Filary zrównoważonego rozwoju (środowiskowy, społeczny i gospodarczy) projektu:** należy wykazać zrównoważony charakter projektów i możliwość ich realizacji w przyszłości jako samodzielnych inicjatyw lub projektów i opisać to szczegółowo w odniesieniu do każdego filaru zrównoważonego rozwoju w trzech różnych podsekcjach.
- **Możliwość przenoszenia i powielenia projektu w dowolnym innym miejscu w UE:** należy wykazać, że projekt stanowi dobrą praktykę w szerszym kontekście (UE) oraz że jest lub może być inspiracją do zastosowania w innych miejscach. Należy się także wykazać umiejętnością dobrego przedstawienia celów i rezultatów projektu.

Kandydatom zostaną postawione ukierunkowujące pytania nawiązujące do czterech zasad produkcji ekologicznej i filarów zrównoważonego rozwoju. Ponadto zostaną poproszeni o podsumowanie projektu. Pytania te pomogą kandydatom lepiej uporządkować swoje odpowiedzi, a członkom jury – dowiedzieć się więcej na temat kandydatów.

---

⁸ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN>).

⁹ Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003H0361&from=EN>).